

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . „ 2.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 29.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . „ 2.—
v pravi prejem mesečno . . . 1-70

Sobota, izdaja:

za celo leto . . . „ 7.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 8.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petitvra (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . „ 10 „
za trikrat . . . „ 13 „
za večkrat primeren popust.

Poročna oznanila, zadržane, osmrtnice itd.:
enosolpna petitvra po 18 vin.

Poslano:

enosolpna petitvra po 30 vin.
Izhaja vsak dan, izveniši ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nehranirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Slovenci in izseljevanje.

Zadnje čase so obrnjene vse oči na izseljenjsko vprašanje, ki je tudi v Avstriji naposled moralo izbruhniti z vso silo na dan.

Vlada je torej zaprla agenture kanadske družbe in je začela ponekod tudi drugim družbam na prste stopati, češ, da so se tudi drugod vršile velike nerednosti. Čudno pa je, zakaj vlada v svojem izpostavljanju pravega glavnega krivca vpozne izseljenjske mizerije, t. j. agentovstva, pri izseljenjski zadevi ni zadel.

Edina razrešitev in ureditev vsega našega izseljenjskega vprašanja je mogoča le, ako država potisne vse agente docela v stran ter vzame pravico stvar v svoje lastne roke. S tem bi dobila na oni strani popolno kontrolo čez celo izseljevanje, na drugi strani pa bi rešila izseljenjske izsavanjanje agentovskih piljav vseh stopinj, skrivnih zakonitih kakor tudi licemerskih, od »visoke c. kn. vlade potvrdjenih«.

Avstriji, ki pošilja med vsemi državami največ izseljencev preko svojih mej in preko oceana, edina med vsemi državami še dandanes nima izseljenjske postave!

Da vzlic nesebičnemu delovanju ljudskih poslancev z izseljenjsko postavo že leta ne moremo nikamor naprej, je krivo za naše razmere znatno dejstvo, da so si znale razne parobrodne družbe in drugi kapitalistični interesi zadobiti pri tem odločilni vpliv. Kje so bili interesi državne in ki še koristijo avstrijskih narodov, prizadetih vsled izseljevanja!

Vsemu temu pridenimo še nevednost, brezglavost, pa tudi vzvišenost merodajnih faktorjev nad take »bagatele«. Pri vladi so bili še lani spomlad mnenja, da izseljevanje iz Kranjske definitivno pomeni — seve, ker je malone že vse tam! — ter so tudi opustili običajno poročanje na osrednjo vlado. Kako so se motili, priča dejstvo, da je kake po tem izseljevanje poskočilo kot še nikdar poprej. Evo številke: V I. polovici 1912 se je iz dežele izselilo 1823 oseb, v II. polovici 2649, v prvi polovici 1913 pa 4472!!! (t. j. s prvimi listi!) In v dobi od 1. aprila do 30. avgusta so ljubljanski agenti (po uradnih poročilih) prodali malone 6000 vozniških kart v Ameriko!

Spričo tolikega naraščanja je gosposka padla takoj v drug ekstrem ter izdala silno stroge določbe glede izseljevanja. Vse drugo, le treznega, umerjenega dela ne!

V drugih deželah jo zopet drugače »pihnejo«. V Galiciji so iznašli do neba vpjiočo neumnost, pošiljati svoje trpine vsako leto na sezijsko delo v južno Ameriko! Tu se vsa pamet neha! Če izseljevanje že mora biti zbok slabih domačih gospodarskih razmer, naj ga naravnajo v tiste dežele, kjer je denar, kjer morejo ljudje zaslužiti malo čez svoje vsakdanje potrebe. A plačati ljudi čez zimo — južnoameriško poletje — v Argentinijo, daljnjo deželo, kjer pač ni denarja kot v dvakrat bližji Severni Ameriki samo zato, da bi mogli živeti čez zimo, preostali zaslužek pa bi vsako leto zabili v 9- do 10 tedensko potovanje po morju, to je pač zločin nad ljudstvom!

Za nas pride seveda v prvi vrsti v poštev izseljevanje iz naše ožje slovenske domovine. Marsikatero smo že rekli ob raznih prilikah, ker gre za prevažne koristi vsega našega naroda.

Nikoli ne more tajiti, da je v gospodarskih razmerah naše ožje in širše domovine, kakor i Evrope, iskati v veliki meri vzrok prevelikega našega izseljevanja. A temu nasproti stoji enaka resnica: Tekom zadnjih 15 let se je le iz

naše Kranjske izselilo nad 100.000 ljudi, ki so odnesli — mizko računano — najmanj svojih 50 milijonov kron — bo. Ako bi teh 100.000 naših izseljencev pokazalo isto enerzijsko, iste moči, isto zdravje, isto delo, isto podjetnost, isto vztrajnost in žilavost, kakor so jo morali uporabljati izza odhoda z rodne grude — doma, bi imeli dvakratno Ameriko doma!

Torej: ne le slabe gospodarske razmere, nego tudi vzroki teh razmer so med najvažnejšimi povzročitelji ameriške manije našega ljudstva. Veliko je kriva izseljevanja med drugim nevednost, to je nepoučenost ljudi, nepoznanje dejstev in razmer, malodušnost, silno pomanjkanje podjetnosti, vztrajnosti, žilavosti, pa neka — dejali bi — lahkoživost in lahkomiselnost.

Dejali smo neka lahkoživost in lahkomiselnost. Zal so resnične te besede, ki se bodo zdele nekaterim trde. Naši ljudje hočejo takoj videti sad svojega dela; vsled tega med našimi izseljenci ni najti kolonistov, ki se jim sad njihovega truda šele kaže — kajti — to je neka posebna lastnost večine naših izseljencev.

Zal, da je med glavnimi užitki v novi domovini pijača! Šele nedavno so poročali listi naravnost neverjetne številke, kolike vsote izdajo le rojaki v Clevelandu za pijačo! Dve sijajni univerzi in vse ostale visoke šole bi lahko Slovenci imeli, ako bi ameriški Slovenci polovico tistega denarja, ki ga izmečejo leto za letom za pijačo, obrnili v ta namen! Ni čuda, da so spričo teh razmer tudi posledice take, kakor jih pri nas doma pri vsem, tudi velikem pijačevanju in žganjarjenju hvala Bogu še dolgo ne poznamo.

In ta lahkomiselnost! Že izobražen, izkušen, petičen človek, ki pozna jezike in svet, se temeljito pripravi, če namerava pogledati čez morje. Naši ljudje pa? Na Brezje je daleč, zato treba varčevati. Vzame se kruh, pa lojtrnico, da se prihrani železnica — čas je postranska stvar. V Ameriko? No, k agentu se gre, plača par sto kron — pa smo tam. Kaj in kako bo tam? To je postransko. Nekaj bo gotovo!

Še nekaj o naših Amerikancih.

Kakšno bedo, kakšno poniževanje in zaničevanje prestanejo vzlic dobremu žetu na potu! Potiškejo jih iz enega kopa v drugega, hujše kot živino, jih ožemajo, skubijo, sleparijo vse vprek. Kakor hitro pa stopi na domača tla, se vzravna pokonci, izvleče revolver, izmetava ponosno denar proč, kakor da bi ga bil v Ameriki z rokami grabil. Zraven pa slika Ameriko kot deželo, kakor da se v nji cedi med in mleko. Kdo bi se ne uklonil pod težo s takimi zvnečimi dokazi podprtih bahavosti? Katerega ne začne mikati misel: zakaj pa bi se jaz ne šel ter poskusil? Zal, da ljudje na primer ne vedo, da je bilo leta 1907, ko je izbruhnila zadnja velika denarna kriza v Ameriki in ko je vse drlo domov, na tisoče in deset tisoče rojakov, ki bi se tudi radi vrnili, samo da bi imeli s čim plačati prevoznino! In ljudje pri nas ne vedo, da je takih rojakov ob vsakem času na tisoče!

Vplivu teh »Amerikancev« so podobna pisma iz Amerike, kojih pretiravane in nerazodni popisi ljubljane dežele so dostikrat podprti z najbolj prepričevalnimi dokazi — z dolarji.

Tu sem spada tudi čisto preabotno, neodgovorno, o majhni razsodnosti in velikem pomanjkanju ameriškega duha pričajoče zabavljanje nekaterih ameriških slovenskih časnikov proti naši ožji in širši domovini, ki se le prerado prime naših ljudi. Bolje je, da molčimo, kakšno so na primer razmere med njimi samimi, kakšen je na primer njihov položaj med ostalimi in ondolnimi narodi, zlasti Amerikanci. V teoriji so kajpada vsi enaki, o praksi — kakor rečeno — rajši, da molčimo, ker

nas je sram; tam so komaj še »Stimmfütter« pri volitvah. A pustimo to! Kakor v svobodni Ameriki še davno, davno ni vse zlato, kar se svet, tako pri nas še dolgo ni vse tako slabo, kakor bi nekateri neodgovorni kričaji radi natvezili lahkovernim bralcem, pa najsi imajo še take posebne vzroke imeti »piko« na naše razmere.

Velik del krivde pada tudi na naše domače časnike brez izjeme, koledarje, pratike itd., ki priobčujejo oglase izseljevalnih agentov. Kaj pomaga ljudstvo podučevati in svariti pred izseljevanjem na eni strani, če ga takoj na drugi, tretji strani »indirektno« vabijo k temu? Ti oglasi vsebujejo prepogostokrat nerealno izbrablanje ljudske nevednosti v parobrodnih in drugih zadevah. Zato proč z oglasi izseljevalnih agentov — naj si bodo še tako licemerski in poštenjakarski — iz slovenskih listov, koledarjev, pratik itd.!

Ako bi našo ljudstvo ne dobivalo teh oglasov pred oči, bi bila ameriška strast med njim za veliko stopinjo manjša! Dolžnost vsega rodoljubnega časopisa in založnika je, da do čistege pometejo iz svojih predalov te oglase; na drugi strani pa je tudi dolžnost državnih oblasti, da v spoznanju škodljivosti te robe iste kratkoma prepovedo!

Občinski svet ljubljanski.

Zupan dr. Tavčar slavi ob 60letnici vladanja cesarja Franca Jožefa I., zaščitnika miru in 50letni rojstni dan prestolonaslednika (Slava-klici!). Izstopiša občinskima svetnikoma Róthlu in Višnikarju se izreče zahvala. Na njuna mesta sta bila v občinski svet pozvana gg. Ružička in Verstovšek. Piccoliju se izreče zahvala, ker je ob 40. letnici farmaceutstva podelil mestnim revežem 200 kron; Franja Velkavrh je volila mestnim revežem 400 kron. Mesarji naznanjajo, da so znižali mesu cenę. Državna policija izdeluje nov narčni cestno policijskega reda, o katerem bo svojčas mestni svet sklepal. Voja uprava je občini javila, da se zdaj v Ljubljano ne premesti kak trdnjavski artilerijski polk.

Dopolnilne volitve. — Pustoslemšek oponira županu.

Nova občinska svetnika Ružička in Verstovšek se odpošljeta v odseke, v katerih sta bila Róthl in Višnikar. Za zastopnika občine v društvo za zgradbo delavskih hiš nasvetuje dr. Triller Ružičko. Nemci pravijo, naj se Staudacher izvoli; župan se jim pridruži. Pustoslemšek: »Naj se pravilno glasuje, ker bi Staudacherja ne mogel voliti.« Dr. Triller: »Volimo pozneje« in pozneje je bil res Staudacher na dr. Trillerjev predlog izvoljen. V Deželno zvezo za ptujski promet se izvolita občinska svetnika Ružička in Trnkoczy. V odbor za nadzorstvo meščanske imovine se izvolijo Ivan Belič, Anton Gorše, Alojzij Lenček, Avguštin Repič, Avguštin Jenko, Blaž Jesenko.

Poročila personalnega in pravnega odseka.

Izpremene se pravila Mestne hranilnice in odobri se prošnja Političnega in izobraževalnega društva za dvorski okraj.

Liberalci in Nemci proti pravno posvetovalnemu uradu.

Poročevalec dr. Novak je proti ustanovitvi pravno posvetovalnega urada, kakršnega je predlagal občinski svetnik Štefe, češ da bi preveč veljal in ker bi po njegovem mnenju svojega namena ne dosegel. Ivan Kregar: Predlog je temeljen po potrebi. Postav je toliko, da se še marsikateri jurist težko izpozna. Potreben je urad, kjer se lahko dobi pravni pouk brezplačno. V Magdeburgu je bil že leta 1905. tak urad ustanovljen in se je dobro obnesel. Začet-

koma bi zadoščala en sodnijski in en politični uradnik. Omejilo bi se tudi določanje zakonitih pisarjev. Etbin Kristan se toplo zavzema za predlog in predlaga, da naj se odseku vrne, da se še enkrat prouči. Ko še župan pove, »da take stvari strašno stanejo«, se odkloni Kristanov predlog in sprejme, kar je predlagal poročevalec.

Poročilo finančnega odseka.

Odobri se prošnja Ivana Grila za podaljšanje zakupa Kozeljeve in se za skup razpiše brez Hribarjevega gaja. — Dotacija 20 kron se dovoli kuratoriju dnevnega zavetišča na IV. mestni deški ljudski šoli. — Zasebnim zdravnikom, ki so reveže brezplačno zdravili, se izreče zahvala. — Dr. Triller: »Vgrizniti moramo v kisljo jabolko glede na kolavdacijo zidarstvih in tesarskih del pri poslopu c. kr. državne obrtne šole. Supančič je zahteval 34.000 K. stavbno vodstvo mu je pa priznalo 10.586 K. Posredovanjem nadsvetnika Klinarja se predlaga in sklone Supančiču izplačati 18.000 K, da se tožbi izogne.

Proračunska razprava.

Dr. Triller uvede proračunsko razpravo. V imenu kluba občinskih svetnikov S. L. S. poda Ivan Kregar sledečo izjavo: Imenom kluba občinskih svetnikov S. L. S. izjavljam, da ne bomo glasovali za noben proračun, oziroma računski zaključek, ki so navedeni pod različni točkami dnevnega reda in sicer iz enostavnega razloga, ker nimamo v razne račune itd. tistega vpregleda, ki bi ga morali imeti in si zato jasne sodbe o gospodarstvu tega ali drugega zaklada ne moremo usvariti. Naše glasovanje naj pomeni nezaupanje sedanji mestni upravi. Odobrili so se: proračun mestne ubožne zaklade, zaklada meščanske imovine, splošnih ustanov, mestnega loterijskega posojila in amortizacijskega zaklada, mestne klavnice, mestne elektrarne in mestnega vodovoda za leto 1914 in računski sklep mestne elektrarne za l. 1912.

Nekorektnosti pri zakladu meščanske imovine.

Ob razpravi o proračunu meščanske imovine pove podžupan dr. Triller senačno novico, da leta 1908. občina ni mogla izvesti iz dovoljenih posojil. Izposodila si je zato pri zakladu meščanske imovine 124.000 kron. Zdaj je ta vsota že dosegla z obrestmi 4½% vred 143.746 kron. Naj se izprosi za to posojilo naknadno dovoljenje deželnega zbora. Zupan dr. Tavčar se povdarkom in z živahnimi kretnjami: **To izvzetje ni bilo korektno.** Če se je denar že vzel, bi se bil moral tudi vrniti. Meščanski imovini smo ta denar še dolžni in ji ga moramo vrniti ali v gotovini ali s stalno zadolžnico. Predlagam, da se kaj takega brez vednosti občinskega ne sme več storiti in naprositi se mora tudi deželna vlada za dovoljenje. Dr. Triller mu ugovarja, gospoda se podomače v veliko veselost cele zbornice nekoliko časa prerokata, pomiri ju g. Knez, ki jima zakliče: »Se bosta že potlej po večerji obotala«. Pammer konstatira dejstvo, da se je brez dovoljenja denarnih oblasti in občinskega sveta denar pri meščanski imovini izposodil. Predlaga resolucijo, da se iz ustanovnih in iz drugih zakonov ne sme nič brez dovoljenja vlade in občinskega sveta vzeti. Kristan obžaluje, ker je občinski svet za to tako pozno izvedel. Kregar: Ker gre v tej zadevi za to, da se red napravi, bomo za stavljen predloge glasovali, ki nato soglasno obveljajo.

Stavbne zadeve.

Razdeli se parcela št. 47. trnovsko predmestje na dvoje stavbišč (prošnja gg. Fr. Povšeta in A. Mauserja). Visoko pritlično hišo sme »na Friškovo« zgraditi Seb. Čenčur.

Šolske zadeve.

Mestni šolski svet se poziva, naj nabavi tiskovine tako sestavljene, da

šolski zdravnik z opisom imena bolezni stariše šolskih otrok, ki kažejo znake duševne bolezni, lahko o tem obvesti. Te tiskovine naj obsegajo pouk, kje dobe nepremožni stariši zdravnika, ki bi otroke brezplačno zdravil. — Razširi in pospeši naj se akcija za dnevna zavetišča in naj se stavi v ta namen primerna vsota v proračun.

Interpelacije.

Kristan želi, da naj se ustavi primerna vsota za slučaj brezposelnosti. — Staudacher: Odpravi naj se sankanje v Tivolli.

Jeglič: Naj bi se že pričeli delati prehodi, ki jih ni.

Kregar: Obrtni odsek naj se vsaj en dan pred sejo skliče in ne šele en četrt ure prej.

Ložar: Naj se pot na Trnovskem pristanu uredi.

Novak Tomaž: Zakaj se letos v trnovskem predmestju ne zasipa ceste.

Kristan: Kakšen uspeh ima sklep o dobavi premoga in drv?

Zupančič opozarja na merilo za drva, ki kvari šentjakovski trg.

Tajna seja.

Jubilejno ustanovo za obubožane obrtnike dobe: Bischof Ant., Bončar M., Golob Pavla, Jazbar J., Jerin V., Kunej Al., Lavtar Jak., Lukniš Jur., Mrak P., Plankar Jos., Potokar Jos., Razinger J., Smrkol Jos., Tomc Jos., Trdan Ant., Vrtnik Fr., Zadnikar Lud., Zdešar Fr., Zagar Jos. — Cesar Franc Jožefovo ustanovo 100 K dobi realac J. Ravnihar iz VII. razr. — Zagarjevo ustanovo dobi Klotilda Praprotnikova (sorodnica ustanovnikova). — Bukovnik Vinko se imenuje def. magistr. koncipistom. — Vdovi Valentovi se zviša pokojnina na letnih 1200 K. — Podpora rodbini po umrli Antoniji Mulaček se odkloni. — Šolskim slugam se določi obleka v zmislu določil v pragmatiki. — Magistr. uslužbencu Rih. Svetliču (uradniku) se všteje v službo eno leto in osem mesecev. Iv. Michlerju (slugi) pa štiri leta. Dalje se sklene, da dobijo v zmislu določb uradniške pragmatike nekateri uradniki nove službene naslove: Albin Semen, magistratni tajnik, Fran Trdin, mestni računski ravnatelj, Danilo Šaplja, mestni računski revident, Ivan Zemljič, mestni stavbni nadoficijal II. razreda, Josip Hafner, mag. pisarniški pristav, Anton Slivnik, mestni živinozdravnik I. razreda, Rihard Svetlič, mestni računski asistent, Avgust Speil, mestni računski asistent.

Odsotnost od včerajšnje seje sta opravičila obč. svetnika dr. Zajec in Iv. Štefe.

Državni zbor.

Dunaj, 18. dec.

V današnji seji sta govorila dva minoritetna govornika, čemur so sledile številne interpelacije, med njimi tudi Stapinskijeva o zadevi Dlugoszve afere. Stapinski je ob tej priliki izlil vso svojo jezo, ki se mu je nabrala v zadnjih tednih proti bivšim svojim tovaršim in ministru Dlugoszu. Povdarjal je, da mu je dal Dlugosz denar kot strankar in kot milijonar. Bil je prepričan, da daje iz svojega in bi nikdar ne dovolil, da bi si pustil povrniti od vlade 30.000 K. Kar se tiče ostalega denarja, je bila stvar sledeča. Spomladi sredi pogajanj zaradi gališke deželno-zbojske volilne reforme se je ponudil Stapinskiju v nakup list „Kurier“ ter se mu je reklo, da mu posodijo za nakup omenjenega lista krakovski konservativci 80.000 K. Stapinski je izdal pobotnice na ime krakovskih konservativcev, naenkrat pa je zvedel, da so v rokah grofa Stürgkha. Stapinski je pri tej priliki postavil krono svojim trditvam, ko je predbacival, da je Dlugosz, pridržal od 45.000 K, ki jih je dobil od barona Popperja za namene poljske ljudske stranke, 20.000 K zase. Popper mu je pokazal tozadevne pobotnice. — To odkritje je zbudilo veliko senzacijo v zbornici, zlasti ker so se zgodila v navzočnosti barona Popperja, ki je bil na galeriji. Vsled tega so se pristaši Dlugosza in ostali člani Poljskega kluba odrekli pravici, zavzeti napram Stapinskijevim trditvam svoje stališče v zbornici.

Zanimivo je tudi Stapinskijeva odkritje, kako je Dlugosz postal minister. Stapinski je hotel imeti za ministra Wrobela, ki pa ni veleposestnik. Kendzior ni hotel postati minister. Šel je nato slučajno z Bilinskijem od sobe podpredsednika Germana do sobe podpredsednika Romanczuka in dejal: „Morebiti Dlugosz? Je veleposestnik, kavalir, vitez železne krone tretjega razreda.“ In v 10 minutah je bil Dlugosz minister. Dlugosz je rekel v Rzeszowu, da je izsilil Stapinski od železniškega ministra za nekega Jonasa v Lwovu 100.000 K in je dobil od Jonasa 30.000 K.

Stapinski zahteva zato od železniškega ministra izjavo, da ni nikdar posredoval za Jonasa, akoravno ga je Dlugosz pripeljal k njemu v hišo in ga skušal pregovoriti, da bi zanj interveniral. Končno je Stapinski prosil, naj ministrski predsednik njegovi interpelaciji odgovori in predloži zbornici dokumente, o katerih se govori.

Omenjamo še, da je poslanec dr. Žitnik vložil interpelacijo zaradi rudniške nesreče v Britofu.

Seja se jutri nadaljuje.

Dnevne novice.

— **Postojna.** V Postojni je zmagal narodnonapredni kandidat Lavrenčič. Mož je bil zelo vesel kakor sploh zmagovalci, a potrla ga je nezmislno početje njegovih volilcev, ki so v torek dopoldne pokazali, da smo v Postojni še majhni ljudje: ki so dokazali, da je zmagal lokalizem. Večerne ovacije: bakljada požarne brambe, godba, so bile sicer izliv opravičenega veselja, toda adventni ples v več znanih gostilnah, pogreb Črne misli, otroško deklški sprevod; to je navdalo celo napredne može, kar je poštenih s pogrebnimi mislimi. Srečali smo jih z vprašanjem, pa je nekdo rekel: Non curar di loro, m'guarda e passa.

— **Kako se je profesor Pestotnik — tepel za svoj mandat.** Iz Radovljice poročajo: Poroča se nam, da je imel dr. Pestotnik v nedeljo zvečer shod v Radovljici. Kandidat »mogočne« narodno-napredne stranke se je tako bal radovljiških klerikalcev, da se ni upal sklicati v nekdanji liberalni trdnjavi javnega shoda, ampak je imel samo zaupen shod, na katerega je vabil s posebnimi vabili. Shoda so se udeležili liberalci iz Radovljice in Predtrga, volilci in študentje, posebno častno pa je bil zastopan na shodu oni del uradništva c. kr. davkarije in davčnega referata, katere je napredni »Dan«, katerega pristaš je profesor Pestotnik, na dolgo in široko popisoval kot »čviki-karje« in jih kot take postavil v zasmeš čelmu uradniškemu stanu. Na zaupen shod je dr. Pestotnik povabil pomotoma tudi nekatere »klerikalce.« Ko pa je na shodu spoznal svojo zmoto in zvedel, da je prišlo na shod par klerikalcev, začele so se kandidatu tresti hlače, postal je ves nervozen, ker je dobro poznal sam sebe, da je čisto nesposoben »klerikalcem« odgovarjati, zato je zahteval, da se mora vsak klerikalec odstraniti in ker je eden navzočih nekaj pomišljal vključ prejetemu vabilu, ga je zagrabil dr. Pestotnik sam in ga s telesno silo potisnil iz dvorane. C. kr. navzoči uradniki so ta kulturni nastop naprednega kandidata — profesorja — pozdravili z burnim ploskanjem... Nato je dr. Pestotnik zbranim volilcem povedal svoj »lekcijon«, kakor se ga je naučil iz naprednih časopisov. Novega ni nič povedal. — V nedeljo je pa dr. Pestotnik naše somišljenike v Radovljici pretepal z roko in z jezikom, v torek so ga pa naši izplačali pri volitvi tako, da bo pomnil svoj nedeljski nastop v Radovljici.

— **Slov. hrv. klub** je vložil včeraj na ministra za javna dela interpelacijo zaradi rudarske nesreče v Britofu. Dr. Korošec je govoril k tej interpelaciji in je zahteval, da se krivci neizprosno kaznujejo. — V soc. polit. odseku se je končala razprava o reformi zavarovalnice privatnih uslužbencev. Poročevalcem za zbornico je odločen dr. Licht.

— **Odlikovan redovnik.** Katehetu na koroških deželnih zavodih za slepe in gluhe, kapuc. patru Gabrielu Bajec je cesar podelil zlati služni križec.

— **Umrli** je dne 16. dec. 1913 gđ. Fr. Stare, sestra grajščaka g. Ant. Stare v 76. letu svoje starosti.

— **Lovska sreča.** V Vrhniskem lovišču na Jelovcu pri Zaplani je bil 15. t. m. ustreljen lep, 30 kg težak divji kozel (gams). Opazovali so ga že nad leto dni z enim samcem in samico z mladičem. Kaj jih je v naš kraj prignalo, je uganka. Take divjačine najstarejši ljudje ne pomnijo v našem kraju. Ni čuda torej, da je k načelniku gosp. K. Mayeru prišlo nešteto radovednežev gledat ta redki lovski plen.

— **Krasne umetniške božične in novoletne razglednice** ima v zalogi Sl. Straža v Ljubljani. Naj bi sedaj, ko bode o priliki praznikov romafo po širni naši domovini tisoče in tisoče razglednic, vsi zavedni Slovenci in Slovenke segali le po razglednicah, katere je založila Slov. Straža. Razglednice se naročajo v pisarni Slov. Straže v Ljubljani (Ljudski dom). Trgovci in razprodajalci dobe znaten popust. Ob tej priliki naj bi se vsakdo držal načela: Na vsaki razglednici in sploh na vsakem bismu mora biti prilepljen narodni

kolek v korist obmejnim Slovincem. Slov. Straža ima v zalogi sedem različnih umetniško izdelanih narodnih kolkov, katere vsem prijateljem obmejnih Slovencev prav toplo priporočamo v nakup.

— **Gg. naročniki »Zore«** naj blagovolijo vzeti na znanje, da »Zora« vsled tiskarskih ovir ne izide 20. t. m. Ker bi pa morala iz istih vzrokov iziti tretja številka v negotovem terminu, se je odločilo uredništvo soglasno z upravnštvom, da izideta v januarju dve številki skupaj. Gradivo za 4. štef. prosim do 1. januarja na naslov: Vinko Tavčar, phil. Tržič, Gorenjsko; literarni izdelki pa do preklica na naslov: Narte Velikonja, iur. Gorica (Slov. Alojzijevišče).

— **Deželni muzej** ostane dne 25. t. m. na božični dan zaprt. Dne 26. t. m. na sv. Štefana dan pa bo dopoldne od 10 do 12 ure za javni poset odprt.

— **Šolska mladina v Predvoru pri Kranju** priredi na praznik sv. Štefana božičnico. Vabimo!

— **V Zagrebu kradejo tudi fiakar-ske vozove s konji vred.** Zagrebški fiakar Pavel Bekina je v torkovi noči vozil nekega potnika z državnega kolodvora v Mesniško ulico. Potnik mu je dal bankovec, katerega je fiakar šel v bližnjo kavarno menjati. Ko se je vrnil, ni bilo ne voza ne konja. Prijavil je slučaj policiji, ki zdaj poleg voza in konja išče tudi potnika. Morebiti gre samo za šalo.

— **Gospode**, ki so jim bile izročene nabiralne pole za podporno akcijo slov. visokošolcev, prosí odbor »O. v. p. o.«, da iste v najkrajšem času vrnejo na naslov: Leopold Armič, tehnik, Ljubljana Gosposka ul. 6. Nabiranih pol manjka še veliko, dasi je rok za vrnitev že potekel.

— **Gremij trgovcev** naznanja svojim članom, da smejo biti v nedeljo pred Božičem, t. j. 21. t. m. trgovine odprte od 7. ure zjutraj do 12. ure opoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

— **Doktor prava — tiskarski vajenec.** V neki tiskarni v Kesttheliju na Ogrskem se že tri tedne uči tiskarske umetnosti mlad mož, ki je letos dovršil pravno fakulteto in promoviral za doktorja. Ker ni mogel dobiti službe, se hoče posvetiti tiskarstvu.

— **Špirit se podraži.** Z ozirom na ogromno porabo špirta in pa na novi zvišani davek je z gotovostjo pričakovati, da se cene špirtu že z novim letom izdatno zvišajo. To je tem bolj gotovo, ker se je tudi na Ogrskem sklenil špirtni kartel, kateremu je pristopilo že 75% tovarnarjev in rafinerjev.

— **Poštna tatvina v Trstu.** V tej zadevi se preiskava nadaljuje. Zasedilo se pa še ni nič. Izpustili so celo Visina, na katerega je letelo največ suma. Dva sta pa še v zaporu.

— **Posledice topove eksplozije v Pulju.** Mornariški stavbni uslužbenec Mihael Gregorič iz Trsta, ki je bil ob priliki eksplozije velikega topa v Pulju ranjen in po ozdravljenju poslan na dopust, se je moral vrniti v bolnico, kjer so konstatirali, da ima v prsih še en kos železa, katerega mu bo treba izrezati.

— **Zgorela** je pravoslavna cerkev v Brčki v Bosni. Vsi štirje zvonovi so se stopili. Škoda znaša 100.000 K.

— **Ustrelil se je** v Konjici v Bosni orožnik Schindler.

— **Invalidska ustanova.** Razpisano je eno mesto dosmrtno vojaške invalidske ustanove ljubljanskega gospejnega društva v letnem znesku 6720 K. Podrobnosti so razvidne iz razpisa, ki je na magistratu javno nabit.

— **Stalne službe išče** 28 let star, izkušen in izobražen mož, ki je večš poslovanja v denarnem zavodu in sploh vseh del v pisarni. Razume vse slovanske jezike in nemški, italijanski in francoski. (Govori jih samo nekaj.) Moral je pustiti službo radi delovanja za našo stvar. Dopisi na uredništvo.

— **Slovenski delavci — ne v Afriko!** C. kr. trgovsko ministrstvo je izvedelo, da nameravajo v južni Afriki posestniki rudnikov povabiti slovenske delavce iz Avstro-Ogrske. Z našimi delavci bi nadomestili prejšnje delavce, ki so stopili v štrajk, ter jih nastavili z manjšo plačo. Ta zamena delavcev bi pa povzročila med štrajkujočimi velik upor ter bi se izpostavili naši delavci neprestanim resnim spopadom. Če bi izbruhnili kaki resni nemiri v teh pokrajinah, bi bilo celo življenje v veliki nevarnosti. Razen tega bi bilo za naše ljudi pri pogodbah tudi zelo težko, ker ne znajo jezika in tudi ni zaupati tem brezvestnim rudniškim posestnikom in njih agentom. Izročeni bi bili ti siromaki popolnoma v njihove roke, ter bi se ne mogli nikjer pritožiti. Končno moramo še opozoriti, da si v teh rudnikih delavstvo nakopuje vsled slabe klime in slabega zraka jetiko in v kratkem zanjo umre. —

Ako torej pride do slovenskih in hrvaških delavcev glas, ki jih vabi v Afriko, naj ga ne poslušajo, če hočejo sebi dobro. — Rafaelova družba.

— **16 letni ubijalec.** Te dni je stal pred sarajevskim sodiščem 16 letni pastir Jovo Samardžija iz Rakitnice, obtožen uboja. 21. septembra letos je stal Jovo Starovlah, oče treh majhnih otrok, pred sosedovo hišo v Rakitnici, ko je prišel naimo pastir Samardžija; le-temu je Starovlah jel očitati, zakaj ne da miru njegovim otrokom. Nastal je prepir, v katerem je Starovlah vzel poleno in napodil pastirja, katerega je dvakrat udaril po ledjah. Nato je pastir pobral neki kol in udaril Starovlaha s tako silo po glavi, da se je kol zlomil. Starovlah se je nato podal domov, kjer je naslednji dan umrl; vsled silnega udarca mu je počila lobanja in je vsled krvavenja v možganih nastopila smrt. Samardžija dejanje prizna, izgovarja se pa s silobranom; obsojen je bil na tri leta težke ječe.

— **Angleški humor.** Neki škotski župnik je že dalj časa opazoval staro gospo, ki je pri njegovih pridigah v cerkvi vedno trdo zaspala, ako je pa pridigal kak mlad duhovnik z vseučilišča, ga je pa silno zvostvo poslušala. To se je staremu župniku za malo zdelo in trdo je prijel staro gospo; ta mu je pa takole odgovorila: »Veste, gospod župnik, če vi pridigate, vem, da je božja beseda dobro opravljena; kadar pa pridejo na prižnico mladi ljudje z vseučilišča, treba ostro paziti, da-li se nahaja seme božje besede v pravih rokah.«

— **Petkronske novice** je ponarejal delavec Szekelj v Požunu; denar je spravljala v promet njegova družina: žena in štirje otroci. Tako so se preživljali že poldrugo leto. Te dni so pa zasačili ženo, ko je hotela oddati ponarejeno pettačo, nakar so vso družino zaprli.

Štajerske novice.

— **Oče po nesreči usmrtil otroka.** Kočar Jožef Kančič v Sv. Lenartu v Slovenskih Goricah je dne 11. t. m. kidał gnoj iz hleva; stal je v hlevu in z vilami metal gnoj ven na gnojišče. V tem pride k hlevskim vratom njegova dveletna rejenka Marija Kolarič ravno v trenotku, ko je on zamahnil z vilami; vile so zadele otroka v levo lice in se zarile tako globoko, da je revše kmalu umrlo.

— **Mačka povzročila požar.** V Poljanah je te dni sredi poldneva začela goreti Štingelnova hiša, ko je bila družina ravno pri kosilu. Goreti je začelo v podstrešju, kamor je zbežala mačka ki se je bila grela na ognjišču in se ji je bila vnela dlaka. Domači so bili tako prestrašeni in požar se je tako hitro razširil, da niso ničesar rešili. Štingel je bil le za malo svoto zavarovan in je škoda tem večja, ker mu je zgorelo tudi gospodarsko poslopje.

— **Š Obsesl** se je v Gameljčah v Slov. gor. bivši posestnik Franc Kapelj. Star je bil šele 28 let in zapušča ženo in dva majhna otroka. Vzrok samoumora ni znan.

Koroške novice.

— **K Koroški deželni zbor** se skliče 8. januarja 1914., ako bo dotlej rešen mali finančni načrt.

Ljubljanske novice.

— **Ij Netaktni volilni komisar.** V »Mestnem Domu« je včeraj volilni komisar pred zbranimi volilci se posebno imenitno postavil. Hotel je pokazati, da svoje glasovnice sam ne popiše. Vzel je prazno glasovnico in jo pomolil dr. Zarniku, naj mu jo on izpolni. Ali ni to jako netaktno od volilnega komisarja, da na tako ostentativen način zahteva, naj se mu na glasovnico zapiše Adolf Ribnikar?

— **Ij Iz pisarne slovenskega gledališča.** V nedeljo, dne 21. t. m. zvečer se uprizori prvič v tej sezoni A. Wilbrandta tridejanski igrokaz »Svetinova hči« („Die Tochter des Herrn Fabricius“), in sicer kot ljudska predstava. V sredini tega igrokaza stoji stari kaznjeneč Svetina, ki sta ga obup in beda gnala v zločin in v ječo, kjer je presedel 18 let. Strt in zgodaj postaran se vrne v prostost, a ko vidi, da njegova prostost ograža brezskrbno življenje njegove hčere, o kateri do sedaj sploh ni vedel, hoče zopet prostovoljno v ječo, obtožujoč se prestopka, ki ga ni zagrešil. Ulogo starca-trpina igra g. I. Borštnik sam. Njegovo hčer igra gospđ. A. Winterova. Druge večje vloge imajo gg. Povhe, Danilo in Skrbinšek, ki vodi tudi režijo. — Pripravljajo se: burke »Nervozne ženske« veseloigra »Navihanci«, drama »Zemlja« in igrokaz »Milijonarček«.

Naša zdravila in njih uporaba v domačem zdravilstvu. Cena K 1-20, vez. K 1-80, po pošti 20 vin. več.

Življenje je boj, in sicer večni boj med zdravjem in boleznijo. Vsakdo išče takoj, ko opazi, da nosi v sebi kal bolezni in začuti, da mu peša zdravje, pomoči, a čisto so vsi leki brezuspešni in umreti mora morda prezgodaj. Človek se ob taki priliki rad spomni svojih prednikov, ki niso poznali bolezni, temveč živeli v zdravju in moči do pozne starosti. Če jih je kdaj napadla kakšna slabost, pomagali so si z domačimi sredstvi, ki so navadno premagala bolezen že v nastanku. Navadna domača zdravila so istinito tudi v današnjih časih najboljši pomoček proti raznim boleznim. Okrog nas cveto in ocveto, ne-

opažene in nepoznane, zdravilne zeli, katerih pa žal večina ljudi ne pozna več.

Vrnimo se torej nazaj k domačim zdravilom in starim zdravilnim sredstvom.

Navedena knjiga navaja vse navadne bolezni in domače zdravilne leke proti njim, katere si lahko na podlagi te knjige vsak sam pripravi. Knjiga bo torej koristila vsaki slovenski hiši in vsakemu posamezniku, radi česar jo toplo priporočamo. Dobi in naroča se v »Katoliški Bukvarni v Ljubljani«.

RAVNOKAR IZIŠLE PRIPOROČLJIVE KNJIGE:

Haonder, Zu Füßen des Meisters. Kurze Betrachtungen für vielbeschäftigte Priester. 3 K 36 vin.

Deutl, Exempelbuch für Predigt, Schule und Haus. Eine Sammlung ausgewählter Beispiele, vorwiegend der neueren Zeit, über sämtliche Lehren des katholischen Katechismus. Cena 4 K 80 vin.

Sebastian von Oer. Des Herzens Garten. Briefe an junge Mädchen. Cena 1 K 80 vin.

Rüegg, Die Apostel-Geschichte. Dem christlichen Volke zur Betrachtung vorgelegt. Cena 4 K 8 vin. (eleg vez.)

Mohr, Die Seele im Herrgottswinkel. Sonntagsbüchlein für schlichte Leute und für Alle, die einen stillen Winkel suchen, wochin sie sich flüchten möchten zur innern Einkehr, zu ersten Nachdenken über die ewigen Dinge. Vezano 2 K 40 vin.

Hickmanns, Universal Taschenatlas 1914. (Geographisch - statistischer.) Z novo karto balkanskega polotoka. Cena 4 K 50 vin.

Udels, Der Kampf um Gott. Sämtliche Vernunftbeweise für und Einwürfe gegen das Dasein Gottes. Populär apologetisch dargelegt. 2 K 60 vin.

Meissner, Der Praktikus. Mit zahlreichen Abbildungen. Ein Buch für alle, die gescheit genug sind, noch lernen zu wollen. 3 K 24 vin.

Na razpolago so tudi razni tozadevni katalogi. Knjige se dobe in naročajo v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBLJANI.

TEHNIČNI BIRO IN STAVBENO PODJETJE

CENTRALA: LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA ŠT. 3,

Beton
Zelezobeton
Mostovi
Stropi
Dvorane
Zazidki turbin

Strokovna
izvršitev
vseh vrst
načrtov
Prevzette zgradb
Tehnična mnenja

Vodovodi
Električne centrale
Turbine
Mlini
Zage
Opekarne
Moderne apnenice

Obisk strokovnih
inženirjev
na željo

PODRUŽNICE: GORICA, TRST, ZAGREB.

Št. 25.769

RAZGLAS.

3783

Pobiranje pasjega davka za leto 1914 se bode pričelo z 2. januarjem 1914.

Ta davek plačati je v okrožju ljubljanskega mesta od vsakega psa, izzemši od psov, kateri so za varstvo osamljenih posestev neobhodno potrebni. Lastniki psov naj si preskrbe za to leto veljavnih pasjih znamk najkasneje do 20. februarja 1914 pri mestni blagajnici proti plačilu

osem kron.

Z ozirom na § 14. izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka, opozarjajo se lastniki psov, naj pravočasno vplačajo takso, ker bode polovil konjač od 20. februarja 1914 nadalje vse one pse, kateri se dobe na ulicah brez veljavnih znamk.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 5. decembra 1913.

Na drobno!

Na debelo!

Jaslice in okraske za božično drevo.

Najlepše božične in
novoletne

razglednice
od 2 vin. naprej

Pisemski papir,
spominske knjige in
druga darila
3356
priporoča

Marija Tičar
Su. Petra cesta št. 26.

Za božična in novoletna darila

priporočamo mi tvrdko

3740

H. SUTTNER
Ljubljana, Mestni trg 25

Najnižje cene, dobro solidno blago in dobra postrežba

Okasija v briljantnih predmetih

Lastna protokolirana tovarna ur v La Chaux-de-Fonds, Švica

Glavno zastopstvo tovarne ur „Zenith“

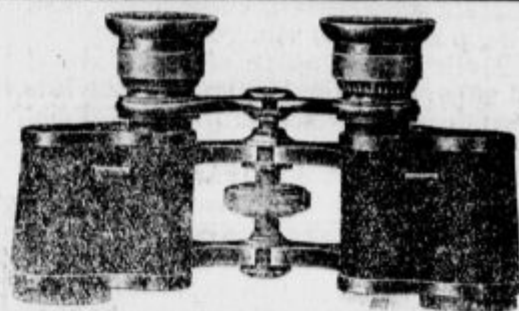
Edini optični zavod z električnim obratom.

K. Jurman

optik-specialist

Ljubljana, Šelenburgova ulica štev. 4.

Zahtevajte najnovejše
ilustrovane cenike
brezplačno!

PODPISANA TVRDKA JE SKLENILA PRI SVOJI LETOŠNJI

BOŽIČNI PRODAJI OD 18. T. M. POSEBNO PONUDBO

CENJENEGA ODJEMALCA S **POSEBNO PONUDBO** IZNENADITI, PO KATERI SE BODO **VSI PREDMETI VSEH VRST** IZVZEMŠI SPECIALNE IZDELKE OVRATNIKOV, MANŠETOV IN HABIGOVH KLOBUKOV KOJH PRODAJNI POGOJI SO POGODBENO DOLOČENI, PRODAJALI **PO IZREDNO ZNIŽANIH CENAH**. PREDNO SE ODLOČITE **PREPRIČATE SE LAHKO** O REELNOSTI PONUDENEGA, NE DA BI VAS SILILI K NAKUPU.

UST. 1830. LJUBLJANA. **BENEDIKT & Co** PREŠERNOVA ULICA.

Dva ključarska
= vajenca =
sprejme takoj Ivan Triller, stavbni in umetni
ključavničar na Bledu. 3887

Zmožnega 3854
žagarja
na vodno žago s turbino išče Franc
Šerko v Cerknici. Ugodni pogoji
Ponudbam je priložiti spricevalo.

Absolvent

ki je z dobrim uspehom dovršil dvorazredno
Slovensko trgovsko šolo, Ljubljana, išče s-uzbo.
Zmožen je, razen drugih trgovskih predmetov:
slovensčine, nemščine, slovenske in nemške
stenografije ter strojepisja. Naslov pove uprava
Slovenca pod št. 3818. 3818

Najfinejše, zajamčeno čajno maslo
naravno, iz pasterizi-
rane smetane izdelano

pristni, čisti, planinsko cve-
tlični **MED**
SIR
Emendolski,
Groyski,
Tilsitski,
Edamski,
Roquefort,
Trapisten,
Gorgonsola.

Nadalje skuto, jajca, kuhano maslo in maslo za
kuhanje, pošilja vsak čas po najnižjih dnevnih
cenah in poljubnih množinah zveza kranjskih
mlekarn „MLEKARSKA ZVEZA“ v Ljubljani,
Kranjsko. 3749

Visoke, moderno podobo, lepoto linij, udobnost dajo samo

Warnerja Rust Proof STEZNIKI

(Originalno ameriški izdelek).

Se pere kakor vsako drugo perilo, ne da bi se od
stranile vloge. Za vsak kos se jamči.

Edina zaloga v Ljubljani:

Josipina Podkrajšek,

Ljubljana, Čevljarska ulica št. 2.

Priporoča tudi veliko zalogo higienskega perila,
lajgrovega in Tetra ter vse druge modne pred-
mete najboljše kakovosti.

Naročila po pošti se izvršujejo točno.

Sanatorium Emona v Ljubljani,
Komenskega ulica 4.
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške
bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli.
Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar 1. kir. odd. dož. tolu.

Peter Kozina & Co. Ljubljana, Breč 20.

Cene za gospode K 14.—, 17.—, 20.—
Cene za dame . . K 12.—, 15.—, 18.—
Cene za dečke . . 36/39 K 10.—, 12.—

St. 22-25 26-28 29-31 32-35

Cene za otroke . K 5, 6, 7, 8

Garantirana kakovost.

Cenejšje vrste K 1.50 naprej.

Najboljše sredstvo

zoper prehlajenje

je dobra in topla spodnja obleka.

Veliko izbiri zimskih pletenih srajc, jopic, spodnjih hlač, trpežnih in krasnih nogavic in gamaš, dobite pri
tvrdki A. & E. Skaberné

špecialni oddelek za pletenine in perilo, v lastni hiši Mestni trg 10 (prejšnja trgovina z železnino).

Pripravna darila za Božič.

Cene izredno nizke! Blagovolite si ogledati tudi naše izložbe!

Cilindri

Klobuki

Cepice

Kravate

Rokavice

Zepni robci

Naramnice

Zapestni gumbi

Palice

Dežniki

Predno kupite oglejte si
pravkar došle novosti

ZA BOŽIČ

v novi modni trgovini

J. KETTE

— Ljubljana —

Franca Jožefa cesta št. 3.

Srajce

bele in barvaste

Spalne srajce

Spodnje hlače

Trikot perilo

prof. dr. G. Jaegera

Pleteni telovniki

Gamaše

Galoše itd.

Promoviran je bil danes na dunajskem vseučilišču doktorjem modroslovja g. Izidor Cankar, prefekt v Martijanijski in urednik „Dom in Sveta“.

Ij **Šentjakobsko prosvetno društvo** vabi k predavanju v nedeljo ob 6. uri zvečer in na božičnico na sveti večer ob 9. uri.

Ij **Družabni klub** ima svoj večer v soboto 20. t. m. na verandi hotela »Union«. Predava Ing. V. Remec o »Elektriki v njenih pojavih« z eksperimenti o raznih učinkih električnega toka, Röntgenovih žarkih, brezžični telegrafiji i. dr. Po predavanju obisk tukajšnje brezžične ščacije po prijaznem dovoljenju g. dež. šolskega nadzornika A. Belarja, ki je dal poleg raznih tukajšnjih zavodov, potrebne aparate na razpolago. Začetek ob 8. uri.

Ij **Operna noviteta »Madonin Žongler«**, ki se uprizori v Ljubljani prvič in drugič v ponedeljek in torek, je mirakel v treh dejanjih. Sodelujejo vsi moški operni solisti, oba tenorista gg. Jastrzebski in Lowczynski, oba baritonista gg. Vušković in Kondracki, oba basista gg. Križaj in Lesić ter še pet moških solistov: prvega in drugega angela pojeta gdč. Lovrenčakova ingdč. Štorekova. Zbor predstavlja fratre, kavalirje, kmete, pisarje in prodajalce. Za vsa tri dejanja so dosepele iz slikarskega ateljeja kr. deželne gledališča v Zagrebu krasne, nove kulise in novi prospekti popolnoma po vzorcu dunajske dvorne opere. Začetek točno ob 8. uri zvečer, konec po 10. uri. — Lože in vstopnice za vse sedeže je dobiti v Češarkovi trafiki. Tudi gostom z dežele je možno postreči z vsemi vrstami prostorov.

Ij **Nedeljska popoldanska predstava**. V nedeljo bo druga repriza izborne veselice »Svet«, ki je dosegla tudi na našem odru najlepši uspeh. Pisatelj Branislav Nušić je najboljši srbski humorist, ker je njegova šala vedno nepri-siljena, sveža in zdrava. Kdor se rad smeje, bo te igre vesel. Človeku se zdi, da se Nušić šali iz naših razmer, tako imenitno je pogojen milje slovenskega mesta s smešnimi spletkarstvi, zlobnostmi in filistoznostmi. Vsi značaji v »Svetu« so zajeti iz življenja in vsakomur ljubi znanci. Ta igra se bo gotovo večkrat uprizorila tudi na deželi, zato opozarjamo nanjo diletantovska društva po slovenskih mestih in trgih. Ker je primerna za vse sloje in tudi za mladino, ker ni težkih vlog, bo dobrodošla povsod. Pri nas se igra prav dobro. Cene so zelo nizke. Torej zabava cenena in izvrstna.

Ij **Nezgodl.** Delavka Marija Dernik v ljubljanski predilnici, stanujoča na Črnučah, je padla v tovarni v kad vrele vode in si opekla noge. — Jos. Treven, 12 letni sin kajzarja z Beričevega vrha pri Vrhniki, si je s slamoreznico odrezal sredinec desne roke. Oba ponesrečenca so pripeljali v deželno bolnišnico.

Ij **Umrli** je v deželni bolnišnici Marija pl. Gering, 59 let stara, šivilja, stan. v Florijanski ul. 33, ki jo je 12. dec. podrl tramvaj na tla in jo smrtno poškodoval.

Ij **Napad z nožem**. Iv. Peček, delavec v Vel. Čolnarski ulici pri Hrovatinu, se je sprl z nekim sohlapecem, ki ga pa je osuval z nožem in ga tako poškodoval, da so ga morali prepeljati v deželno bolnico.

Ij **Ogenj v sobi**. Včeraj popoldne je nastal ogenj v podstrešnem stanovanju hiše št. 16. na Radeckega cesti. Neka stranka je sušila pri zakurjeni peči slamnico, katera se je vnela. V ognju obveščen oddelek požarne brambre je bil takoj na licu mesta, a ni stopil v akcijo, ker so bili ogenj že prej domači pogasili.

Ij **Pri izdelovanju kartonov** se je ponesrečila v tobačni tovarni 33 letna delavka Doroteja Ježkova. Pri delu ji je ostal del kartona v stroju in ga je hotela z roko odstraniti. Pri tem pa je nehote sprožila z nogo stroj, kateri ji je odščipnil na desni roki prva členka srednjih prstov.

Ij **Umrli** so v Ljubljani: Marija Setničar, delavčeva žena 28 let. — Marija Simovič, šivilja, 65 let. — Andrej Predalič, tobač. tovarne delavec, 44 let. — Gašpar Ježek, užitar, 74 let. — Juri Kunčič, hišni posestnik, 72 let. — Martin Slivnik, užitar, 84 let. — Marija Handler, hiralka, 84 let.

— **K nesreči v Vremskem Britofu** se nam še poroča: V kakem sem brzojavno sporočil, so dobili 17. dec. ob 5. uri 10 min. dva ponesrečenca živa. Enega so dobili kake pol ure kasneje mrtvega. S tem je rešilna akcija končana, ker ostalih devet je brez vsakega dvoma mrtvih, ker so zaliti v vodi. Ti trije so delali v »Aufbruchu« in je bil mrtvi Žužek na poti iz rova, zato ga je ga je tudi zalotila voda. Za rešitev

si je največ zaslug pridobil ključavničar Zeršen od železnice iz Divače. Ta se je podal v vodo iz je popolnoma pod vodo bredel brez oprave topaljačev do domače seszike in jo odprl. Sesalke leži pod navpičnim rovom in je velika. Zato je bila potem hitro voda toliko izčrpana, da so mogli bresti do ponesrečenca. — Zanimivo je, da sta vzdržala Rumuna čez osem dni v rovu brez hrane. Eden je pojedel svoj klubuk popolnoma, drugi deloma. Danes ob 10. uri je bil pogreb mladeniča Žužka na Škofljem. Poleg velike množice udeležilo se je pogreba tudi uradništvo rudokopa in zastopstvo postojnskega glavarstva. Vodo iz rova se vedno črpajo, ker leže drugi ponesrečenci še globoko v takojmenovanem »Gesenke«. Najzadnji se še 80 metrov pod vodo in jih vsaj štirinajst dni ne bodo dobili še vseh.

— **Nesreča**. V teku enega tedna se je pripetila v tovarni na Savi že druga smrtna nesreča. O prvi je že poročal »Slovenec«, druga pa se je pripetila v sredo zjutraj. 16 letnemu mladeniču Janezu Oblaku je padel na glavo kos železa in je obležal na mestu mrtve. Bil je priden fant, član našega Orla. Bilo mu dobro!

— **Skiopltične slike o jeruzalemskem romanju** naj tisti gospod, ki jih je pred meseci prevzel, hitro vrne.

Razne stvari.

Glavni dobiček pri drugem žrebanju državne loterije. Pri drugem žrebanju državne loterije, ki se je vršilo minuli teden, je bilo oddati 6 velikih dobitkov v skupnem znesku 130.000 K in vrhu tega seveda mnogo manjših dobitkov od 2000 K nizdol. Glavni dobiček je znašal 70.000 K: dotično srečko je kupilo 7 oseb: šest po eno osminko, eden eno četrtinko. Med temi so: en prodajalec premoga, ena kontoristka, en čevljar, ena šivilja in enaki majhni ljudje in en zdravnik. Sreča je torej to pot zelo dobro ravnala. Drugi dobiček v znesku 30.000 K je bil zadet v Galiciji: srečka je bila prodana v štirih četrtinkah. Doslej se je izplačala šele ena četrtinka dobitka, t. j. 7500 K. Od tretjega dobitka v znesku 15.000 K se je doslej izplačala ena osminka; srečka je bila prodana na Dunaju. — Glavni dobiček iz prvega žrebanja v znesku 60.000 K je bil cel dvignjen in je šel na Štajersko.

Za avtomobilni promet v novih srbskih krajih se je ustanovilo posebno avtomobilno društvo z 200.000 dinarjev temeljne glavnice. Vlada je to že odobrila in se promet nemudoma začne.

Nesrečen »Miklavž«. V Erlabrunnu je letos kakor običajno hodil »Miklavž« s svojim spremstvom od hiše do hiše. Tako so prišli tudi k Turnerjevim; 12 letni Turnerjev deček se je prestrašil in hotel zbežati po stopnicah; toda v strahu je stopil na slepo, padel in koncem stopnic obležal z zlomljenim tilnikom. Ko je oče videl sina mrtvega, je v razburjenju zgrabil za velik kuhinjski nož in trikrat zabodel »Miklavža«, ki ga je predstavljajl mojster Körner. Körner se je mrtve zgrudil.

Slovesna »oprostitev« prvega ženskega pekovskega pomočnika na Dunaju se je vršila 15. t. m. Gdč. Marija Schürer, hčerka dunajskega pekovskega mojstra Schürerja, se je pri svojem očetu izučila v pekovski obrti in 20. nov. letos z izvrstnim uspehom prestala pomočniško izkušnjo. 15. t. m. se je pa vršila slovesna »oprostitev«, katere so se v velikem številu udeležili zastopniki pekovske obrti, načelniki pekovske organizacije komerčni svetnik Breunig i. dr.

Tango. Ta evropska plesna novost — pravzaprav norost — je jako nečastnega izvora. Argentinski poslanik v Parizu don Enrico Laretto je najhujši zaničevalec tega izvoznega blaga iz argentinske dežele in pove vsakemu, kdor ga o tem vpraša, na ves glas, da plešejo ta ples v Argentini, odkoder so ga dobili v Evropo, edino le najbolj zavrženi izvrški mestnega prebivalstva v najumazanejših beznicah. Da bi se ta ples plesal v kakem lokal, kamor zahajajo pošteni ljudje — o tem niti govora biti ne more. Pravi Argentinec bi svoji ženi raje zabodel nož sredi srca, nego bi jo pustil plesati ta grdi, nemoralni ples. Argentinski, narodni plesi so plemeniti, dostojanstveni, kjer se plesalci komaj s konci prstov dotikajo drug drugega. Tango je pa izrodek najnižjih ljudskih strasti po mestih in se drži skrit le po najgrših javnih brlogih. Seveda so v Evropi ostudne kretnje in gibe tega plesa omilili z eleganco, toda tango ostane tango. Edino, kar človeka pri tej tangovski norosti, ki je sedaj obsedla Evropo, tolaži, je to, da bo tudi tango ljudem v kratkem postal dolgočasen in pre-

bedast ter ga bodo zavrgli, kakor so že marsikako drugo modno norost.

Kmečka zakonca osleparila odvetnika. — K zagrebškemu odvetniku dr. Hofferju sta prišla svoj čas kmečki mož in žena in se mu predstavila kot Toma in Bara Špoljarinec; prosila sta ga, naj jima na vknjižbo na njuno posestvo dobi posojilo 400 K. Ker se je odvetnik na zemljeknjižnem uradu prepričal, da je res ondi vpisano posestvo na navedeno ime in je tudi neki zagrebški trgovec potrdil, da pozna zakonca kot Špoljarince, se je odvetnik končno udal njunim ponovnim prošnjam in jima dobil 400 K posojila in ga dal vknjižiti na dotično posestvo. Čez dalj časa pa pride k njemu kmečki mladenič in ga v imenu svojih starišev vpraša, kako je mogel na njihovo posestvo vknjižiti 400 K, o katerih oni ničesar ne vedo. Odvetnik je fantu povedal, kako je bilo s posojilom in mu opisal oba Špoljarince. Mladenič je po tem takoj spoznal, da sta to njihova soseda, ki se tudi pišeta Špoljarinec, a je možu ime Janko, ženi pa Bara. Preiskava je dognala, da sta res ta dva osleparila odvetnika. Bara je bila te dni na zagrebškem sodišču obsojena na 3 mesece ječe, dasi se je rotila, da o celi stvari nič ne ve, njen mož pa je pravočasno umrl.

Zabodla nasilneža. V Lipcu v Bosni je Nedo Stanojevič že dolgo nadlegoval svojo svakinjo Stojko z nedostojnimi željami, tako da je Stojka začela nositi nož, da bi se ga v najnujnejšem slučaju mogla obraniti. Te dni je ostala Stojka sama doma in kmalu se je pojavil Nedo, ki je končno hotel rabiti silo. Žena je pa potegnila nož in zabodla napadalca naravnost v srce, da je bil takoj mrtve. Stojko so zaprli.

Lokalni promet med Pančovo in Belgradom je c. kr. donavska paroplovna družba zopet uvedla in so redno vrši kakor preje.

Znamenite starine so našli nedavno v vasi Bočaja Snamenra pri Tiraspolu v kerzonski guberniji na Ruskem. V globini 9 seznjev so odkrili dragocen grob nekega skitskega kneza. Krsta iz mavca je čudovito lepo delo s srebrnimi in zlatimi okrasji. V krsti se nahaja okostnjak, ki ima krog vratu zlat obroč, v katerega je vdelana najkrasnejša steklenina. Glavo pokriva bronasta čelada, preodlično grško delo. Ob strani ležita dva meča z zlatim ročajem in zlato nožnico. Prsi pokriva oklep in ščit. Vsa oborožba je grškega izvora, polna največje lepote in neizmerne vrednosti, tembolj ker menda noben muzej v Evropi nima kaj tako dovršenega in popolnega pokazati. S tem pa bogastvo tega groba še ni bilo izčrpano. Na desni strani okostnjaka so našli 9 precej velikih srebrnih vaz z napol vzbočenimi podobami, ki predstavljajo prizore iz skitskega življenja. Dalje so našli v grobu veliko zlato skledo, okrašeno s ptičjimi in ribjimi podobami, in končno zlat glavnik z 18 zobovi, okrašen s kipcem podobnimi figurami, ki so veliko umetniško delo. Prizori in podobe so v zgodovinskem oziru izrednega pomena, ker se popolnoma strinjajo s Herodotovim opisovanjem skitskih šeg in navad.

Tragična osoda mažarskega pesnika. Te dni je zblaznel bogonarajeni mažarki lirični pesnik Ruduyanski; ob tej priliki se časopisje spominja njegove tragične osode. Ruduyanski se je še jako mlad posvetil časnikarskemu poklicu; že v mladeniški dobi je izdal svoje prve pesmi, ki so vzbudile veliko pozornost. Iz njih je odsevala neka čisto posebna mehkoba, duša polna poleta; kritika je mlademu pesniku prorokovala sijajno bodočnost. Žal pa, da veliki moralni vspeh pesniku ni prinesel gmotnih koristi. Zagledal se je namreč medtem v neko operetno pevko in jo tudi takoj poročil. Kar je zaslužil ni zadostovalo za vzdrževanje družine. Da se izkoplje iz revščine, se je z družino preselil v Ameriko in stopil ondi v uredništvo nekega mažarskega lista. Tu je delal noč in dan, dokler ga ni nekega dne med delom zadel silni udarec: Oslepel je! Odslej je svoje članke, podlistke in pesmi narekoval v pero in njegove pesmi niso bile nikdar globlje in lepše nego sedaj. Na prigovarjanje prijateljev se je vrnil nazaj v domovino, ki pa zanj ni imela srca; v deželi, kjer se ciganski godci in varieté-pekve obmetavajo s tisočaki in dragocenostmi — ni bilo mogoče spraviti skupaj dobrodelne predstave za oslepelega pesnika. Gledališče je ostalo prazno in celo razni umetniki, ki so obljubili svoje sodelovanje, so v zadnjem hipu odpovedali svojo pomoč. Nesrečni pesnik se je v gledališču obupan zgrudil na tla. Od tedaj mu je jela temniti tudi duševna luč, dokler ni končno popolnoma zblaznel. Revež si domišlja, da je milijonar, medtem ko njegova družina berači, da bi spravila skupaj borih 700 K, da bi mogla nesrečnega

vsaj za nekaj tednov oddati v sanatorij. O, če bi bil Ruduyanski ciganski godec ali pa varietetna pevka!...

Lopov v pravoslavni meniški obleki. Zagrebške »Novosti« poročajo o pravoslavnem menihu Simeonu Gjakiću iz samostana Žitomislića, ki je bil te dni obsojen na 5 let težke ječe radi različnih goljufij in nemoralnih zločinov. Kakšen lopov je bil, kaže najbolj dejstvo, da je zlorabil 12 letno deklico, nato jo pa pregovoril, da je izpovedala, da je to storil arhimandrit Hristofer Mihaljković, ki Simeonu ni bil naklonjen. Arhimandrita so zaprli, toda na sodnji je deklica povedala vso resnico, nakar so arhimandrita izpustili, Simeona pa zaprli. Tedaj so pa jele prihajati na dan razne lopovščine, ki jih je menih Simeon uganjal med ljudstvom, tako, da mu je sodišče prisodilo 5 let težke ječe.

Srbske matere. Belgrajski »Mal' Žurnal« prinaša sliko preproste kmečke žene, 76 letne Anke vdove Stekić, ki je v zadnjih dveh vojnah odpravila na bojišče 5 svojih sinov in 42 drugih moških članov družine — deloma vnukov, deloma nečakov.

Srbske kmetijske šole se ustanovljajo na samostanskih posestvih v Šiši, Studenici in Kalenici — seveda v sporazumu s samostanskimi upravami. Vsi ti samostani leže v starih srbskih mejah.

Zgradba modernih tržnic v Belgradu. V načrtu za regulacijo belgrajskega mesta se nahaja tudi zgradba velike moderne tržnice na trgu »Zeleni venac« in štirih manjših tržnic na mestni periferiji, ki bodo stale na točkah, kjer se štiri deželne ceste stekajo v glavno mesto. Važno vlogo bodo pri tej zgradbah igrale hladilne naprave in železna konstrukcija.

Napredek katoličanov v ameriških združenih državah. Iz statistike zadnjega ljudskega štetja je razvidno, da se izmed 90 milijonov prebivalcev v ameriških Združenih državah 50 milijonov ni priznalo kot člane katerekoli verske družbe. Katoličani tvorijo s svojimi 18 milijoni prištevov najmočnejšo in najenotnejšo versko občino v severni Ameriki. Medtem ko je bil za časa Washingtona samo 1 škof, 30 duhovnikov in 30.000 katoličanov, so sedaj po 135 letih 3 kardinali, 14 nadškofov, 100 škofov in 17.800 duhovnikov. Za časa Washingtona je med 121 prebivalci en sam katoličan, danes pa je razmerje 1:6. Število konver-titov iz višjih slojev prebivalstva se cení na letnih 140.000 ljudi.

Kurzne cene
dne 18. decembra 1913.

	K	h
Državne rente.		
4 1/2% konv. dav. pr. kron. renta (maj—nov.)	82	90
4 1/2% konv. dav. pr. kron. renta (jan.—jul.)	82	90
4 1/2% avstr. velj. papir. renta (febr.—avg.)	86	45
4 1/2% avstr. velj. srebr. renta (april—okt.)	86	65
4 1/2% avstr. zlata renta, davk. prosta . . .	103	60
4 1/2% avstr. kronska renta (marec—sept.)	83	75
4 1/2% av. kron. renta iz l. 1912 (junij—dec.)	83	45
4 1/2% ogr. renta v zlatu	100	50
4 1/2% ogr. renta v kronah iz l. 1910. . .	82	20
4 1/2% ogr. renta v kronah iz l. 1913. .	89	75
Druge javne zadolžnice.		
4 1/2% kranjsko deželno posojilo iz l. 1888.	—	—
4 1/2% kranjsko dež. melior. pos. iz l. 1911.	92	75
4 1/2% kranjsko deželne banke	94	—
4 1/2% bosansko deželno posojilo	82	—
4 1/2% obveznice Rudol. železnice	83	65
4 1/2% obveznice železn. Ljubljana-Kamnik	92	75
4 1/2% obveznice dolenj. železnice	91	—
Srečke.		
4 1/2% drž. srečke iz l. 1860. po 500 gld. a. v.	1600	—
4 1/2% drž. srečke iz l. 1860. po 100 gld. a. v.	450	—
Državne srečke iz l. 1864. po 100 gld. a. v.	689	—
Državne srečke iz l. 1864. po 50 gld. a. v.	330	—
5 1/2% don. uravn. pos. iz l. 1870. po 100 gld.	279	—
3 1/2% avstr. zemlj. kredit. srečke I. izd.	287	—
3 1/2% avstr. zemlj. kredit. srečke II. izd.	243	—
Bazilika budimp. iz l. 1886. po 5 gld.	26	90
Ljubljanske srečke po 20 gld.	62	25
Rudeči križ avstr. iz l. 1882. po 10 gld.	52	50
Rudeči križ ogr. iz l. 1882. po 5 gld. . .	31	75
Rudeči križ ital. iz l. 1885. po 25 lir . .	45	—
Josziv-srečke iz l. 1888.	15	—
Turške srečke	228	90
Srbske drž. tob. srečke iz l. 1888. . . .	29	—
Akcije.		
Avstr. kreditni zavod	631	75
Avstro-ogrška banka	2055	—
Anglo-avstrijska banka	337	23
Dunajsko bančno društvo	518	—
Jadranska banka	436	—
Ljubljanska kreditna banka	408	—
Union banka	600	50
Zivnostenska banka	274	50
Avstrijski Lloyd	622	—
Državna železnica	706	25
Južna železnica	104	50
Alpine	793	—
Škoda	783	50
Valute.		
20 frankov	19	04
20 markov	23	55
Sterling	24	09
Rubelj	252	37

Vsa tozadevna po'asnila so dobe tudi v podružnici c. kr. priv. avs.r. kredit. zavoda v Ljubljani.

Telefonska in brzojavna poročila.

SHOD S. L. S. V IDRIJI.

Idrija. Včeraj zvečer se je vršil v šididčev dvorani izvrstno obiskani shod S. L. S., na katerem so govorili ljudski kandidat dekan Arko, deželni odbornik dr. Evg. Lampe, ki je razvijal velikopotezno delo deželnega odbora v korist sinov kranjske dežele, posebno na gospodarskem in socialnem polju. Temeljito je dr. Lampe raztrgal Ganglov letak posebno njegove fraze o tu in tam. Urednik Iv. Štefe je liberalno skrb za delavstvo osvetlil z »dejanji« ljubljanskega magistrata ter se podrobno bavil z besedolomstvom liberalne stranke napram socialni demokraciji in stališčem socialne demokracije. Ako socialna demokracija voli liberalnega kandidata bo soodgovorna za vse kar bo se zagrešila liberalna stranka. Na shod je prišel tudi liberalni tajnik Julče Novak ki je bil temeljito blamiran. Ognjevitost so se govorili domačini Kavčič, Anton Logar, Kanduč in nekateri drugi. Zanimivi shod je trajal do polnoči.

STÜRGKE PRIZNA KORUPCIJO.

Dunaj. V današnji seji poslanske zbornice je ministrski predsednik grof Stürgkh odgovarjal na interpelacije glede Dlugoszeve afere. Grof Stürgkh izjavi, da je Dlugosz zakrivil uradno indiskrecijo, ker je povedal stvari, ki stoje pod uradno tajnostjo. Stürgkh prizna, da je na nasvet uglednih Poljakov dal iz dispozicijskega fonda denar za nakup opozicijskega lista, da bi list pisal o vladi prijaznem zmislu. S Stürgkhom pa ni prišel v dotiko. Stürgkh se izgovarja, da se tudi v drugih državah na tak način listi podkupujejo. (Velik nemir.) — Daszynski predlaga, da se o Stürgkhovi izjavi odpre debata. Predlog se s 150 glasovi proti 140 sprejme. (Velika konsternacija pri Poljakihi. — Rusini in socialisti ploskajo.) Jutri se ima vršiti še ena seja. Avstrijska delegacija konča svoja posvetovanja šele v ponedeljek. Prej se zbornica ne odgodi. Sicer pa prevladuje mnenje, da bo vlada zbornico odgodila kar z razglasom v »Wiener Zeitung«.

PARLAMENTARNA SITUACIJA.

Dunaj, 19. dec. Parlamentarni položaj se slejkoprej neugodno presoja. Vlada čaka še današnjega in jutrišnjega dne, da zbornico odgodi. Nove davke in začasni proračun bo vlada uveljavila s § 14. Službena pragmatika stopi na vsak način z novim letom v veljavo. Pogajanja med Poljaki in Rusini v Lvovu se bo vodila dalje, pred novim letom pa najbrže ne bodo uspela.

INOZEMCI V TURŠKI ARMADI.

Carigrad, 19. dec. General Bronsard prevzame poveljstvo 3. divizije I. armadnega zbora, ostali dve diviziji pa ostanejo v nemških rokah.

LAŠKA ZBORNICA.

Rim, 19. dec. Zbornica je včeraj s 362 glasovi proti 90 izrekla vladi zaupnico.

BOMBA V MILANU.

Milan, 19. dec. Med predstavo v gledališču Scala je v kleti eksplodirala bomba. Škode ni veliko napravila. Občinstvo eksplozije ni opazilo. Ne ve se, ali gre za šalo ali za atentat.

ITALIJA NE BO ODRŽALA NOBENEGA EGEJSKEGA OTOKA.

Rim, dne 18. decembra. Italija bo dvanajst egejskih otokov (dodekanezos) ki jih ima od libijske vojske sem zasledene. Turčiji vrnila, zahtevala bo pa za stroške okupacije odškodnino, glede katere bo treba med kabineti pogajanj. Lahki bi radi, da bi orožništvu na otokih poveljevali laški častniki.

SRBIJA IN BULGARIJA.

Belgrad, dne 18. decembra. Diplomatske zveze med Srbijo in Bulgarijo se kmalu obnove. Srbski poslanik v Sofiji bo Boško Čolakantić.

SUFFRAGETE NORIJO DALJE.

London. Suffragete so položile pred neko ječo dve bombi. Bombi sta napravili nekaj škode. Ena napadalka je bila ranjena.

V GLEDALIŠČU UMRL NAGLE SMRTI.

Trst, 18. decembra. Med predstavo »Tristan in Isolda« je včeraj v gledališču Verdi naglo umrl dr. Andrej Turk, 71 let star, zelo znan zdravnik.

ZASEDANJE DELEGACIJ.

Dunaj, 18. dec. V včerajšnji seji armadnega odbora je poslanec dr. Korošec opozarjal, da obstoja med govorom našega in laškega zunanjega ministra razloček. Naš zunanji minister je izjavil, da je izključeno vmešavanje kake zunanje države v naše notranje zadeve; laški zunanji minister je izjavil, da se je laška vlada vmešala v vprašanje izgonu laških državljanov iz Trsta, pri pomiloščenju Sterleta in glede na pobi-

ranje davka v Trstu. Jugoslovani morajo ugovarjati, da se sovražna nam vesela, če tudi je naša zaveznica, vmešava v škodo Jugoslovanov v naše zadeve. Poleg dinastije smatrajo tudi Jugoslovani v armadi enotno vez, ker hočejo, da se ohrani država enotna. Armada tvori za nje činitelj moči in enotnosti monarhije. S slučaji, kakor Redl in Jandrič, je enotnost trpela. Veliko je armadi tudi škodilo, ker so izvedeli znani program devet. Lepih besedi o Jugoslovanih smo veliko čuli, a tvorile so glede na dejansko postopanje z Jugoslovani razžaljivo norčevanje. Govornik kaže na kričeče razmerje glede na gospodarsko sposobnost ljudstva in na velikanske izdatke za oboroževanje in se zavzema za močno razoroževanje.

† KARDINAL RAMPOLLA.

Rim, 18. decembra. »Corriere d'Italia« poroča: 16. t. m. kardinal ni maševal, ker se ni dobro počutil. Ker se mu ni tudi popoldne izboljšalo, se je vlegel. Ob 5. uri popoldne ga je preiskal dr. Battistini, a ni nič vznemirljivega našel. Zvečer je ostal v palači samo komornik Garetti, ki ga je ob 11. uri ponoči kardinal poslal spat. Komornik je sicer ubogal kardinala, a se kmalu vrnil in našel kardinala, ki je že težko dihal. Poklical je takoj zdravnika, a ta je mogel le konstatirati, da je kardinal na angini pectoris umrl.

Rim, 18. decembra. Kardinalovo truplo se položi na mrtvaški oder. Mrliča stražijo častni kavalirji in gojenci vatikanskega seminarja.

Ustanovitelj otroških vrtcev umrl.

Na Dunaju je umrl ravnatelj Albert S. Fischer v 84. letu starosti. Pokojnik je ustanovil v Avstriji prve otroške vrtce in zavode za izobrazbo otroških vrtaric. Na tem polju je neumorno deloval 50 let. Ko je nastopil Fröbel, je po njegovih načelih preosnoval že obstoječe otroške zavode. Sodeloval je pri sestavi zakonov o vzgoji za šolo še negodnih otrok ter ustanovil društvo in strokovno glasilo v prosep otroških vrtcev.

! Ako še niste, pošljite naročnino!

Kuharica

bolj priletna, ki zna tudi za družino kuhati in razume vsa dela v hiši, se sprejme takoj. Dopisi in prepisi izpričeval naj se pošiljajo na oskrbništvu graščine Bežigrad, pošta Store pri Celju, Štajersko.

3877

Kupujte le vžigalice: V korist obmejnim Slovincem!

Pozor, trgovci! Samo nekaj časa!

Božične in novoletne Razglednice kakor tudi reklamne koledarje

ceneje kot povsod drugod pri: **L. Pevdek**

v Ljubljani, Židovska ul. 4.

Boljšim tvrdkam pri odjemu najmanj 300 razglednic pošiljam tudi na izbiro.

Angleško skladišče oblek O. Bernatovič

ima v svoji novi izložbi en

perzijski plašč

v ceni K 1000 — in eno imitacijo za K 50 — kakor tudi druge najnovejše in najlepše modele.

3874

Pelerine

dežne plašče, obleke, zimske suknje, različne žametne, plišaste in suknene vrhne jopice za ženske v veliki izbiri in zmerni ceni

„Pri Škofu“

Ljubljana,

Pred Škofijo št. 3

Medarska ulica, zraven Škofije.

Priporoča se prečistiti duhovščini in slavnemu občinstvu

Genik na zahtevo brezplačno. 3429

Praktično urejena, s šoto izolirana lesena

Iledenica

se poceni odda. Nadajte se išče vozček za osla. Dopise pod »Iledenica 3863« na upravnštvo lista.

Naznanilo.

Uljudno naznanjam vsem svojim cenjenim gostom in slavnemu občinstvu, da sem prevzel znano

gostilno pri „Perlesu“

v Prešernovi ulici.

V svrhu renoviranja sem gostilno za nekaj dni zaprl. Dan otvoritve bom svoječasno naznanil.

Priporočam se že zdaj za mnogoštevilčen obisk. — Z odličnim spoštovanjem

Ludovik Cunder,

gostilničar pri „Ruskem carju“ na Ježici.

3870

Mesto posebnega obvestila.

Po trtim srcem javljamo z neotolažnim srcem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš prelubi dobri oče, stari oče in tast, gosgod

Jurij Kunčič

trgovec in hišni posestnik

danes po kratki, mukepolni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoč v 73. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki nepozabnega rajnika bodo v soboto, dne 20. t. m. ob pol 3 uri pop. v hiši žalosti sv. Florijana ul. št. 5. slovesno blagoslovljeni in nato prepeljani k večnemu počitku v rodbinsko rakev k sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

Predragega ranjkega priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 18. decembra 1913.

Marija Stenta, Ivana Jeglič, hčeri.

Franc Stenta, c. kr. pisarniški ravnatelj, zet.

Franci, Ivanka, Anica, Minka Jeglič, Mici Stenta, vnuki.

3883

I. kranjski pogrebni zavod F. Doberlet.